

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Катедра польської філології

Затверджено
на засіданні катедри польської філології
філологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка

(протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.)

Завідувач катедри Оксана ЛОЗИНСЬКА

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни
«КУЛЬТУРА ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ»,
що викладається в межах ОПП «Польська мова та література»

другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності В11 Філологія
Спеціалізації:

В11.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша — польська

**Силабус курсу «Культура польської мови»
2025/2026 навчального року**

Назва курсу	КУЛЬТУРА ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, вул. Університетська, 1.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний факультет, кафедра польської філології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки Спеціальність В11 Філологія. Спеціалізація В11.033 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська
Викладачі курсу	Лозинська Оксана Григорівна , завідувач кафедри польської філології, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри польської філології https://philology.lnu.edu.ua/employee/lozynska-oksana
Контактна інформація викладачів	oksana.lozynska@lnu.edu.ua
Консультації з курсу відбуваються	Консультації відбуваються що п'ятниці, 11:30-13:30 год. (ауд. 327, кафедра польської філології, вул. Університетська, 1). За попередньою домовленістю можливі консультації в день проведення лекцій/практичних занять чи он-лайн (для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача).
Сторінка курсу	https://philology.lnu.edu.ua/course/kultura-polskoji-movy електронний навчальний курс на платформі Moodle, https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=6447
Інформація про курс	Курс «Культура польської мови» призначений для студентів магістратури першого року навчання. Проводиться польською мовою, включає лекційні і практичні заняття та години самостійної роботи (студенти отримують відповідні завдання). Завершується іспитом. Поточний контроль (тестові завдання, письмові роботи, колоквиуми, презентації) дає можливість всебічно й об'єктивно визначити стан підготовки студентів у сфері культури мови – як у теоретичному, так і в практичному аспекті. Курс дає змогу студентам систематизувати й поглибити знання із теорії польського мовознавства, відшліфувати знання норм сучасної польської мови.
Коротка анотація курсу	У курсі «Культура польської мови» розглядаються важливі загальнотеоретичні проблеми: традиційного і сучасного розуміння культури мови, поняття норми, взаємовідношення системи, норми та узусу; поняття етики та естетики слова, а також інновації та помилки, критерії оцінки мовних інновацій і мовних одиниць і явищ загалом; внутрішня диференціація норми у сучасній польській мові. Їх вивчення має сприяти формуванню в студентів навичок ґрунтовного й глибокого аналізу мовних явищ, а також свідомості того, що мова є живим змінним організмом зі своїми внутрішніми законами розвитку. У межах курсу студенти ознайомлюються зі специфікою зв'язків: мова – культура, мова – суспільство, мова – її носій. Значну увагу приділено аналізу зв'язків: культура мови – мовна комунікація. Такий ракурс дає змогу виробляти в студентів навички вдумливого аналізу й оцінки мовних явищ з перспективи доміантної в сучасному мовознавстві тенденції до гуманізації.

<p>Мета та цілі курсу</p>	<p>Метою курсу є ознайомлення студентів з багатоаспектним поняттям культури польської мови, теоретичне і практичне засвоєння проблем сучасної польської нормативістики.</p> <p>Для досягнення мети навчальної дисципліни “Культура польської мови” в процесі її викладання необхідно вирішити такі завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - донести до студентів неоднозначність підходів до поняття “культура мови”, наголошуючи на його мовнопрагматичній орієнтації; - ознайомити студентів з основними етапами “мовно-культурної” діяльності в Польщі; - сформуванати у студентів розуміння суті різних постав до мови з боку її носіїв; - навчити студентів розумінню понять <i>мовна норма, узус, етика та естетика слова, мовна маніпуляція, мовна інновація, мовна помилка, критерій оцінки мовних інновацій</i>; - усвідомити студентам диференційований характер норми сучасної польської мови.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>ОСНОВНА</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Krawczuk A. <i>Leksykologia i kultura języka polskiego</i>. T. 2: <i>Kultura języka</i>. Kijów, 2001. 2. Markowski A. <i>Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne</i>. Warszawa, 2005. 3. <i>Wielki słownik ortograficzny PWN z zasadami pisowni i interpunkcji</i>, red. E. Polański, wyd. IV, Warszawa 2017. 4. Jadacka H. <i>Kultura języka polskiego. Fleksja, słowotwórstwo, składnia</i>, Warszawa 2005. 5. Лозинська О.Г. <i>Культура польської мови: електронний навчальний курс на платформі Moodle</i>, https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=6447. <p>ДОДАТКОВА</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bańko M. O normie i błędzie. [W:] „Poradnik Językowy”. 2008. Z. 5. S. 3- 17. • Bugajski. <i>Język w komunikowaniu</i>. Warszawa, 2006. S. 378-391. • Bugajski. <i>Pół wieku kultury języka w Polsce (1945–1995)</i>. Warszawa, 1999. • Buttler D., Kurkowska H., Satkiewicz H. <i>Kultura języka polskiego. Zagadnienia poprawności gramatycznej</i>. Warszawa, 1973. • Dąbrowska A., Pasieka M. Błąd językowy – niedostatek kompetencji, luka w sprawności czy niewłaściwa strategia. [W:] <i>Sprawności przede wszystkim</i>. Red. A. Seretny i E. Lipińska. Kraków, 2006. S. 15-35. • Dąbrowska A., Pasieka M. Błędy językowe w tekstach pisanych przez cudzoziemców – wybrane problemy związane z klasyfikacją i oceną. [W:] <i>Rozwijanie i testowanie biegłości w języku polskim jako obcym</i>. Red. A. Seretny i E. Lipińska. Kraków, 2008. S. 103-113. • Grybosiowa. <i>Język wtopiony w rzeczywistość</i>. Katowice, 2003. S. 51-58 • <i>Inny słownik języka polskiego</i>. Red. M. Bańko. T 1-2. Warszawa, 2000. • Krawczuk A., Gębka-Wolak M. <i>Właściwe użycia składniowe polszczyzny. Poradnik z ćwiczeniami nie tylko dla Ukraińców</i>. Toruń, 2024. 479 s., https://polonista.umk.pl/pliki/Wlasciwe%20uzycia%20skladniowe%20polszczyzny.pdf. • Lozynska O. Jednostki ekspansywne w zasobie polskiej frazeologii kinematycznej określającej emocje // <i>Respectus Philologicus</i>, 2024, 46 (51), s. 24–35. (DOI: http://dx.doi.org/10.15388/RESPECTUS.2024.46(51).2 Scopus). • Markowski A., Puzynina J. <i>Kultura języka</i>. [W:] <i>Encyklopedia kultury polskiej XX wieku</i>. T. II: <i>Współczesny język polski</i>. Red. J. Bartmiński. Wrocław, 1993. S. 53-73.

	<ul style="list-style-type: none"> • Nowe spojrzenie na kryteria poprawności językowej. Red. A. Markowski. Warszawa, 2012. • Nowy słownik ortograficzny PWN. Red. E. Polański. Warszawa, 2002. • Nowy słownik poprawnej polszczyzny PWN. Red. A. Markowski. Warszawa, 1999. • Puzynina J. O pojęciu kultury języka. [W:] “Poradnik Językowy”. 1990. Z. 3. S. 153-162. • Słownik poprawnej polszczyzny. Red. W. Doroszewski i H. Kurkowska. Warszawa, 1973. • Słownik poprawnej polszczyzny. Red. W. Doroszewski, H. Kurkowska. Warszawa, 1973. • Szober S. Słownik poprawnej polszczyzny. Red. W. Doroszewski. Warszawa, 1958. • Wielki słownik języka polskiego // http://wsjp.pl • Wielki słownik poprawnej polszczyzny. Red. A. Markowski. Warszawa, 2004. • Z problematyki błędów obcojęzycznych. Red. F. Grucza. Warszawa, 1978. • Poradnik Językowy (wybrane numery). http://www.poradnikjezykowy.uw.edu.pl/index.php • Język Polski (wybrane numery). https://jezyk-polski.pl/en/about/ • Poradnia Językowa, https://sjp.pwn.pl/poradnia, inne internetowe poradnie językowe. • Лозинська О.Г. Контамінації польських кінематичних фразеологізмів на позначення емоцій // Мова: науково-теоретичний часопис з мовознавства. – Одеса, 2021. – Вип. 35. – С. 156–163. (фах. вид. категорії «Б»; http://mova.onu.edu.ua/article/view/237846/238601).
--	---

Тривалість курсу	семестр (1)
Обсяг курсу	Загальна кількість годин: 90 – 32 аудиторні + 73 самостійної роботи; Лекції: 16 Практичні: 16 2 змістові модулі. 3,5 кредити ЄКТС.
Очікувані результати навчання	<p>Студент повинен <u>знати</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - можливі трактування поняття “культура мови”; - трактування основних понять культури мови: мовна політика, постава щодо мови, норма, узус, система, етика та естетика слова, мовна маніпуляція, інновація, помилка, критерії оцінювання інновацій і мовних одиниць загалом; - історію культури мови в Польщі та стан “мовно-культурної” діяльності на нинішньому етапі; - інституції та персоналії, що займаються (-лися) мовно-культурною діяльністю в Польщі; - наукові та науково-популярні видання, що пропагують культуру мови. <p><u>уміти</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати мовні одиниці щодо їх належності до норми, системи та узусу або тексту; - знаходити в текстах мовні інновації, оцінювати їхню функціональну мотивованість; - знаходити в текстах, аналізувати й виправляти мовні помилки (з урахуванням дворівневого характеру норми); - творити тексти, згідно із засадами етики й естетики слова; аналізувати

тексти, відповідно до критеріїв їхньої естетичності та етичності.

Здобуде soft skills (універсальні компетентності): гнучкість, креативність, відповідальність, командна робота, професійна етика, формування й відстоювання власної думки, професійна самопрезентація.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 14. Здатність до особистісного і професійного розвитку.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.

ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

Програмні результати навчання (ПНР):

ПНР 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПНР 2. Упевнено володіти державною й іноземною (у т.ч. польською) мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПНР 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в полоністичній галузі та перекладознавстві.

ПНР 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПНР 7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.

ПНР 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти польської філології.

ПНР 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів з іноземних мов рідною і навпаки.

ПНР 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

	<p>ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.</p> <p>ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.</p> <p>ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.</p> <p>ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з польської філології, перекладознавства і суміжних із ними інтердисциплінарних галузей знань для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.</p> <p>ПРН 18. Володіти на високому рівні польською мовою для здійснення професійної діяльності, в тому числі для ефективної міжкультурної комунікації з врахуванням лінгвокультуроснавчих особливостей польської та української мов.</p>
--	--

Ключові слова	Польська мова, культура мови, норма, помилка, інновація, комунікація, мовленнєвий акт, система мови, узус.
Формат курсу	Очний / заочний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Іспит
Пререквізити	Практичний курс польської мови, курси орфографії, морфології, синтаксису, лексикології, фразеології, лексикографії сучасної польської мови, історичної граматики й історії польської мови (в системі бакалаврської полоністичної освіти).
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Словесні методи навчання: лекція (передбачає розкриття у словесній формі сутності явищ, наукових понять і процесів); пояснення (передбачає розкриття сутності певного явища, опираючись на логічні пов'язання з попереднім досвідом студентів); бесіда (полягає на використанні попереднього досвіду студентів з певної галузі знань і на основі цього залучення їх за допомогою діалогу до усвідомлення нових явищ, понять або відтворення уже наявних знань: евристична і репродуктивна бесіда; вступна, поточна, підсумкова бесіда), колоквиум. Інші навчальні методи: демонстраційний, ілюстраційний; практичні методи навчання (виконання вправ, письмових робіт – написання текстів, зокрема творчого характеру та ін.).
Необхідне обладнання	Дошка, мультимедійний проектор, ноутбук

**Критерії оцінювання
(окремо для кожного
виду навчальної
діяльності)**

Політика виставлення балів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною національною шкалою.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
81-89	B	добре	
71-80	C		
61-70	D	задовільно	
51-60	E		
21-50	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Бали нараховуються за наступним співвідношенням: бали за роботу на практичних заняттях, за виконання самостійних робіт та індивідуальних завдань, за проміжний і підсумковий контроль знань та компетентностей студентів у вигляді семестрового екзамену.

Максимальна семестрова оцінка становить 100 балів (50 б. поточний контроль та 50 б. екзамен).

№ з/п	Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів-магістрантів	Максимальна кількість балів
1. Бали поточної успішності за участь у практичних заняттях		
Критерії оцінювання		3 бали
	«5» – студент-магістрант повною мірою володіє навчальним матеріалом, самостійно й аргументовано його викладає під час усних і письмових відповідей, глибоко та переконливо розкриває зміст теоретичних питань, послідовно виконує усі практичні завдання. Правильно вирішив усі тестові завдання.	3
	«4» – студент добре володіє навчальним матеріалом, обґрунтовує свою думку під час усних і письмових відповідей, розкриває зміст теоретичних питань (однак недостатньо впевнено аргументує та відповідає, допускає несуттєві неточності та робить незначні помилки), виконав більшість практичних завдань. Правильно вирішив більшість тестових завдань.	2,5
	«3» – студент володіє навчальним матеріалом на достатньому рівні, розуміє і викладає його основний зміст під час усних і письмових відповідей, однак невичерпно, без глибокого аналізу й обґрунтування, допускає окремі суттєві неточності та робить помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.	2
	«2» – студент засвоїв навчальний матеріал фрагментарно, поверхнево, не може аргументувати та навести власний приклад під час усних і письмових відповідей, слабо орієнтується в теоретичних питаннях, виконав лише кілька практичних завдань, допускає суттєві неточності. Правильно вирішив меншість тестових завдань.	1,5
	«1» – студент частково володіє навчальним матеріалом, не спроможний викласти зміст більшості питань під час усних і письмових відповідей, допускає суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.	1
	«0» – студент не володіє навчальним матеріалом, не може викласти зміст більшості питань теми під час усних і письмових відповідей. Не вирішив тестові завдання.	0
Максимальна кількість балів за участь у 8 практичних заняттях		24 бали

	2. Самостійна робота студента-магістранта оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті або виноситься на підсумковий семестровий контроль.	
	3. Індивідуальне науково-дослідне завдання	
	Критерії оцінювання	4 б.
	Робота виконана та представлена на форум групи вчасно, має чітку структуру, містить цікавий матеріал, розлогі пояснення та висновки.	4
	Робота виконана та представлена на форум групи вчасно, має досить логічну структуру, лаконічні пояснення та висновки.	3
	Робота виконана та представлена на форум групи з порушенням термінів, має нечітку структуру, слабо аргументовані пояснення та дуже скупі висновки.	2
	Робота виконана зі значним порушенням термінів і вимог, має нечітку структуру та пояснення, відсутні висновки.	1
	Робота не виконана.	0
	Максимальна кількість балів за 3 індивідуальні завдання	12 б.
	4. Бали за поточний контроль	
	Критерії оцінювання	14 б.
	Перевірка орфографічної норми	5 б.
	Завдання виконано без помилок.	5 б.
	У завданні є 1-3 помилки.	4 б.
	У завданні є 4-9 помилок.	3 б.
	У завданні є 10-15 помилок.	2 б.
	У завданні є більше 16 помилок.	1 б.
	Завдання не виконано.	0
	Перевірка словозмінної та словотвірної норми.	9 б.
	Завдання виконано бездоганно.	9 б.
	У завданні є 1-2 помилки.	8 б.
	У завданні є 3-6 помилок.	6-7 б.
	У завданні є 7-12 помилок.	3-5 б.
	У завданні є більше 13 помилок.	1-2 б.
	Завдання не виконано.	0
	Максимальна кількість балів за поточний контроль	14 балів
	4. Екзамен	
	Критерії оцінювання	50 балів
	<p>Кожен екзаменаційний білет складається із завдань трьох типів.</p> <p>1. Перший тип (завдання 1) – усна відповідь (1 запитання). Оцінюється те, наскільки добре (повною мірою – 10 б., дуже добре – 8-9 б., добре – 6-7 б., на достатньому рівні – 4-5 б., слабо – 2-3 б., дуже слабо – 1 б.) студент-магістрант володіє навчальним матеріалом.</p>	10 балів максимум
	<p>2. Тестові завдання з вибором правильної відповіді (15 завдань по 1 балу максимально).</p> <p>Правильно виконаним вважається завдання, якщо студент вибрав і позначив вірну відповідь у бланку відповідей.</p>	16 балів максимум
	<p>3. Завдання з короткою відповіддю (2 завдання по 12 балів максимально).</p> <p>Завдання з короткою відповіддю вважається виконаним правильно, якщо студент дав вірні визначення, пояснення, аргументування, навів приклади.</p>	24 бали максимум
	Максимальна кількість балів за екзамен.	50 б.
	ПОТОЧНИЙ ТА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	РАЗОМ – 100 б.

	<p>У разі індивідуального плану навчання здобувачеві необхідно що два тижні завантажувати виконані завдання на платформі Moodle, щоб викладач міг їх прочитати й оцінити. Академічна доброчесність: Усі завдання здобувачі мають виконувати самостійно. Індивідуальні завдання повинні містити власні міркування та висновки. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших тощо є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що кожен здобувач сумлінно відвідуватиме усі лекції і практичні заняття. Студенти повинні інформувати викладача, якщо не можуть бути присутніми на лекції чи практичному занятті. У разі відсутності мають обов'язково самостійно опрацювати пропущений матеріал і виконати завдання, розміщені в Moodle. Здобувачі мусять дотримуватися усіх строків визначених для виконання передбачених освітньою компонентою видів письмових робіт. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі заохочуються до використання додаткової літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до іспиту</p>	<p>Поняття культури польської мови. Питання про науковий статус культури мови. Культура мови як уміння правильно послуговуватися мовою і як діяльність, спрямована на вдосконалення цього вміння. Мовна „правильність” (poprawność językowa). Мовна „справність” (sprawność językowa). Прагматичні аспекти культури мови. Культура мовленнєвих актів. Етика та естетика слова.</p>
	<p>Зародження і розвиток мовно-культурної діяльності в Польщі. Видання „Poradnik Językowy” та „Język Polski”. Інституції та персоналії, що пропагують мовно-культурну діяльність у Польщі. Роль засобів масової інформації в пропагуванні культури польської мови. Інтернет і культура мови.</p> <p>Поняття норми: норма як сукупність правил використання мовних засобів і як об'єктивний стан мовних явищ. Норма в стосунку до системи і до узусу. Дворівневий характер норми: “зразкова” норма та “ужиткова” (“поточна”) норма. Кодифікація норми польської мови. Словники нормативної польської мови.</p> <p>Поняття мовної інновації. Інновації в текстах та узусі; інновації в мовній системі. Формальні типи інновацій: фонетичні, граматичні (словозмінні та синтаксичні), лексичні (словотвірні, словесні, семантичні, фразеологічні). Функціональні типи інновацій: додаткові (новотвори), регулюючі, розширюючі, альтернативні, аналогічні, скорочення, уточнення. Поняття мовної помилки. Типології мовних помилок. Мовні помилки та їхні типи в українців, що вивчають польську мову.</p> <p>Поняття критеріїв норми. Критерії норми В. Дорошевського: історичний, формально-логічний, національний, естетичний, географічний, літературно-авторський, сценічний, шкільний, орфографічний. Внутрішньомовні та зовнішньомовні критерії оцінки мовних інновацій Г. Курковської. Критерії достатності та економії. Узуальний і національний критерії, критерій культурного авторитету. Критерії норми в “Новому словнику правильної польської мови”. Проблема ієрархії критеріїв норми.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкета-оцінка з метою оцінювання якості курсу надається після завершення курсу.</p>

СХЕМА КУРСУ

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год.	Термін виконання
1 т., 2 год.	Питання про науковий статус культури мови. Культура мови як вміння правильно послуговуватися мовою і як діяльність, спрямована на вдосконалення цього вміння. Мовна „правильність” (poprawność językowa). Мовна „справність” (sprawność językowa). Прагматичні аспекти культури мови. Етика слова. Естетика слова і її складові як ознаки мовного тексту.	Лекція	1. Krawczuk A. Pojęcie kultury języka. [W:] A. Krawczuk Leksykologia i kultura języka polskiego. T. 1-2. Kijów, 2011. T. 2: Kultura języka. S. 7-24. 2. Nowy słownik poprawnej polszczyzny. Red. A. Markowski. Warszawa, 1999. Hasła: Kultura języka; Etyka słowa; Estetyka słowa; Poprawność językowa; Sprawność językowa. 4. A. Markowski, Kultura języka polskiego. teoria. Zagadnienia leksykalne. Warszawa 2005, s. 9–37.		
2т., 2 год.	Етика й естетика слова як складові культури мови.	Практичне заняття	1. Krawczuk A. Pojęcie kultury języka. [W:] A. Krawczuk Leksykologia i kultura języka polskiego. T. 1-2. Kijów, 2011. T. 2: Kultura języka. S. 7-24. 2. Markowski A. Kultura języka polskiego. teoria. Zagadnienia leksykalne. Warszawa 2005, s. 9–37.	Приготування текстів, що порушують етику й естетику мови – 4 год.	
3 т., 2 год.	Суб’єктивне та об’єктивне розуміння норми: норма як сукупність правил використання мовних засобів та як об’єктивний стан мовних явищ і один із рівнів внутрішньомовної структури. Норма в стосунку до системи і до узусу. Дворівневий характер норми: “зразкова” як норма офіційного варіанта та “ужиткова” (“поточна”) як норма неофіційного варіанта польської мови. Кодифікація норми польської мови.	Лекція,	1. Krawczuk A. Norma językowa. [W:] A. Krawczuk Leksykologia i kultura języka polskiego. T. 1-2. Kijów, 2011. T. 2.: Kultura języka. S. 58-85. 2. Markowski A. Ewolucja normy w polszczyźnie XX wieku. [W:] Polszczyzna XX wieku. Ewolucja i perspektywy rozwoju. Red. S. Dubisz i S. Gajda. Warszawa, 2001. S. 65-71. 3. Markowski A. Warianty w normie i ich typy. [W:] A. Markowski. Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne. Warszawa, 2005. S. 37-41.	Словники польської мови: нормативний аспект – 6 год.	
4 т., 2 год.	Мовна норма в польських словниках.	Практичне заняття	1. Nowy słownik poprawnej polszczyzny. Red. A. Markowski. Warszawa, 1999. 2. Słownik poprawnej polszczyzny. Red. W. Doroszewski, H. Kurkowska. Warszawa, 1973. 3. Szober S. Słownik poprawnej polszczyzny. Red. W. Doroszewski. Warszawa, 1958. Інші словники		

5 т., 2 год.	Поняття мовної інновації та помилки. Інновації в текстах та узусі; інновації в мовній системі. Типи інновацій і помилок.	Лекція	<p>1. Dąbrowska A., Pasięka M. Błędy językowe w tekstach pisanych przez cudzoziemców – wybrane problemy związane z klasyfikacją i oceną. [W:] Rozwijanie i testowanie biegłości w języku polskim jako obcym. Red. A. Seretny i E. Lipińska. Kraków, 2008. S. 103-113.</p> <p>2. Krawczuk A. Innowacja i błąd. Typy innowacji i typy błędów językowych. [W:] A. Krawczuk. Leksykologia i kultura języka polskiego. T. 1-2. Kijów, 2011. T. 2: Kultura języka. S. 86-116.</p> <p>3. A. Markowski, Kultura języka polskiego. teoria. Zagadnienia leksykalne. Warszawa 2005, s. 41–60.</p>	Визначення типів інновацій і мовних помилок у текстах – 10 год.	
6 т., 2 год.	Типи мовних інновацій і помилок	Практичне заняття	<p>1. Krawczuk A. Innowacja i błąd. Typy innowacji i typy błędów językowych. [W:] A. Krawczuk. Leksykologia i kultura języka polskiego. T. 1-2. Kijów, 2011. T. 2: Kultura języka. S. 86-116.</p> <p>2. A. Markowski, Kultura języka polskiego. teoria. Zagadnienia leksykalne. Warszawa 2005, s. 41–60.</p>		
7 т., 2 год.	Орфоепічна норма польської мови. Тенденції розвитку фонетичної системи польської мови. Фонетичні інновації та помилки.	лекція	<p>1. Bajerowa I. System fonologiczny i fonetyka. [W:] I. Bajerowa. Zarys historii języka polskiego 1939-2000. Warszawa, 2003. S. 55-57.</p> <p>2. Krawczuk A. Wybrane zagadnienia poprawności fonetycznej. Tendencje rozwojowe w zakresie polskiej fonetyki. [W:] A. Krawczuk. Leksykologia i kultura języka polskiego dla polonistyk ukraińskich T. 1-2. Kijów, 2011. T. 3. Kultura języka. S. 141-172.</p> <p>4. Ruszkowski M. O akcencie hiperpoprawnym. [W:] „Poradnik Językowy”. 2004. Z. 7. S. 59-65.</p>	Виконання завдань 6 год.	
8 т., 2 год.	Відхилення від фонетичної норми в польському мовленні в країномовному оточенні.	Практичне заняття	Krawczuk A. Wybrane zagadnienia poprawności fonetycznej. Tendencje rozwojowe w zakresie polskiej fonetyki. [W:] A. Krawczuk. Leksykologia i kultura języka polskiego dla polonistyk ukraińskich T. 1-2. Kijów, 2011. T. 2.: Kultura języka. S. 141-172.		
9 т., 2 год.	Орфографічна й інтерпункційна норма.	лекція	Wielki słownik ortograficzny PWN z zasadami pisowni i interpunkcji, red. E. Polański, wyd. IV, Warszawa 2017, wstęp: s. 11–88, ze szczególnym uwzględnieniem ss. 11–12, 17–20, 40–69, 78–86.	Матеріали мовних інтернет-порадень – 5 год.	
10 т., 2 год.	Перевірка знань орфографічної й інтерпункційної норми.	Практичне заняття	Wielki słownik ortograficzny PWN z zasadami pisowni i interpunkcji, red. E. Polański, wyd. IV, Warszawa 2017, wstęp: s. 11–88, ze szczególnym uwzględnieniem ss. 11–12, 17–20, 40–69, 78–86.		

11 т., 2 год.	Словозмінна норма. Словозмінні інновації та помилки. Тенденції розвитку польської словозміни.	лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Krawczuk A. Wybrane zagadnienia poprawności fleksyjnej. Tendencje rozwoju polskiej fleksji. [W:] A. Krawczuk. Leksykologia i kultura języka polskiego dla polonistyk ukraińskich T. 1-2. Kijów, 2011. T. 2.: Kultura języka. S. 173-225. 2. Jadacka H. Kultura języka polskiego. Fleksja, słowotwórstwo, składnia, Warszawa 2005, s. 36-67; 3. Łobodzińska R. Odmiana nazwisk obcych w praktyce językowej. [W:] „Poradnik Językowy”. 1999. Z. 8-9. S. 128-134; 4. Wielki słownik ortograficzny PWN z zasadami pisowni i interpunkcji, red. E. Polański, wyd. IV, Warszawa 2017, s. 93-106. 	Виконання вправ і завдань – 12 год.	11-13 т.
12 т., 2 год.	Словозмінні інновації та помилки: іменник, у.т. ч. власні назви.	Практичне заняття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Krawczuk A. Wybrane zagadnienia poprawności fleksyjnej. Tendencje rozwoju polskiej fleksji. [W:] A. Krawczuk. Leksykologia i kultura języka polskiego dla polonistyk ukraińskich T. 1-2. Kijów, 2011. T. 2.: Kultura języka. S. 173-225. 2. Jadacka H. Kultura języka polskiego. Fleksja, słowotwórstwo, składnia, Warszawa 2005, s. 36-67; 3. Łobodzińska R. Odmiana nazwisk obcych w praktyce językowej. [W:] „Poradnik Językowy”. 1999. Z. 8-9. S. 128-134; 4. Wielki słownik ortograficzny PWN z zasadami pisowni i interpunkcji, red. E. Polański, wyd. IV, Warszawa 2017, s. 93-106. 	Індивідуальне завдання – 10 год.	
13 т., 2 год.	Словотвірна норма. Словотвірні інновації та тенденції розвитку словотвірної системи польської мови.	лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jadacka H. Czy istnieje słowotwórstwo normatywne? [W:] „Poradnik Językowy”. 2004. Z. 2. S. 91-100. 2. Jadacka H. Słowotwórstwo. [W:] H. Jadacka. Kultura języka polskiego. Fleksja, słowotwórstwo, składnia. Warszawa, 2005. S. 98-137. 3. Krawczuk A. Wybrane zagadnienia poprawności słowotwórczej. Tendencje rozwojowe w zakresie polskiego słowotwórstwa. [W:] A. Krawczuk. Leksykologia i kultura języka polskiego dla polonistyk ukraińskich T. 1-2. Kijów, 2011. T. 2.: Kultura języka. S. 294-332. 4. Waszakowa K. System słowotwórczy. [W:] Najnowsze dzieje języków słowiańskich. Język polski. Red. S. Gajda. Opole, 2001. S. 88-107. 	Виконання завдань – 10 год.	

14 т., 2 год.	Відхилення від словотвірної норми в польському мовленні в україномовному оточенні.	Практичне заняття	Krawczuk A. Wybrane zagadnienia poprawności słowotwórczej. Tendencje rozwojowe w zakresie polskiego słowotwórstwa. [W:] A. Krawczuk. Leksykologia i kultura języka polskiego dla polonistyk ukraińskich T. 1-2. Kijów, 2011. T. 2.: Kultura języka. S. 294-332.	Виконання завдань (10 год.)	
15 т., 2 год.	Презентація індивідуальних завдань	лекція	1. Krawczuk A. Wybrane zagadnienia poprawności fleksyjnej. Tendencje rozwoju polskiej fleksji. [W:] A. Krawczuk. Leksykologia i kultura języka polskiego dla polonistyk ukraińskich T. 1-2. Kijów, 2011. T. 2.: Kultura języka. S. 173-225. 2. Jadacka H. Kultura języka polskiego. Flexja, słowotwórstwo, składnia, Warszawa 2005, s. 36-67; 3. Łobodzińska R. Odmiana nazwisk obcych w praktyce językowej. [W:] „Poradnik Językowy”. 1999. Z. 8-9. S. 128-134; 4. Wielki słownik ortograficzny PWN z zasadami pisowni i interpunkcji, red. E. Polański, wyd. IV, Warszawa 2017, s. 93-106.		
16 т., 2 год.	Підсумковий колоквиум. Підведення підсумків	Практичне заняття	Krawczuk A. Leksykologia i kultura języka polskiego. T. 1-2. Kijów, 2011. T. 2.: Kultura języka.		